1851. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 21 MEI.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Mei.

Wij meenen het publiek opmerkzaam te mogen maken op het bij den Boekhandelaar C. C. van der Hoek alhier uitgekomen *Handboek voor de Vrienden der Zendelings-Zaak*, waarvan het overige gedeelte met de Registers en eene Kaart, naar wij vernemen, binnen weinige weken zal volgen. Beknopt, helder en eenvoudig vindt men hier medegedeeld, wat en vooral in de laatste halve eeuw, in alle oorden der wereld door al de verschillende Zendeling-Genootschappen ter uitbreiding des Christendoms beproefd en gedaan is, mitsgaders de beschrijving der aardrijkskundige gesteldheid, den staatkundigen toestand, de zeden en gewoonten, de godsdienstige denkbeelden en gebruiken der volkeren waar de zending-arbeid verrigt wordt. Het komt ons voor dat door de uitgaaf van dit handboek eene wezenlijke behoefte en een langgekoesterde wensch vervuld is van velen, die gaarne met juistheid wenschen te weten, wat er toch zij van de groote zaak waarvoor men thans zoo sterk de algemeene belangstelling zoekt op te wekken. Voor een vruchtbaar en oordeelkundig houden en bijwonen der maandelijksche bedestonden, achten wij dit boek hoogst doelmatig, ja schier onmisbaar. Daarenboven beveelt het zich door eene nette uitvoering en den betrekkelijk zeer geringen prijs bijzonder aan. (*Zie de advertentie*).

— De overlandmaal van Indië is den 16den dezer te Triëst aangekomen, berigten medebrengende tot 27 Maart.

Gisteren zijn de brieven en de dagbladen door dien post aangebragt, hier aangekomen. Laatsgenoemde echter bevatten geen berigten van algemeen belang; alleen wordt gemeld van eene ontmoeting van de schoener Venus, in de nabijheid van Bima, met eenige zeerooversprauwen, welke tot geenen uitslag had geleid.

— Den 14den is te St. Anne bij Nijmegen in 60-jarigen ouderdom overleden de Heer Mr. C. P. E. Robidé van der Aa, gewezen Regter in de Arr. Regtbank te Arnhem.

— De *Nieuwe Rott. Cour.* bevat het volgend berigt uit Frankfort van den 15den dezer: In eenige invloed hebbende Duitsche dagbladen, wordt gewag gemaakt van het plan om geheel Denemarken in den Duitschen bond te trekken. Men zag dit mede gaarne met opzigt tot de Nederlanden. [Wie zou dit gaarne zien?]

— Uit Groningen meldt men, dat dezer dagen in het instituut voor doofstommen aldaar, twee jongelieden zijn opgenomen, ofschoon zij reeds 9 jaren oud waren, door welke late opneming zij echter veel aan hunne ontwikkeling zullen lijden. Men heeft echter de opname moeten weigeren aan een' jongeling, die reeds 17 jaren oud was, en dus, door een onvergefelijk verzuim van hen, die over hem gesteld zijn, beroofd is van de gelegenheid, om zijne verstandelijke en zedelijke vermogens te leeren gebruiken, en een werkend en nuttig lid der maatschappij te worden. Waarlijk niet ten onregte wordt uit Groningen de aandacht van plaatselijke Besturen, Geestelijken, Geneesheeren, ja van iederen menschenvriend, op die zaak gevestigd, om ouders of voogden opmerkzaam te maken op de schoone gelegenheid, aldaar bestaande, om hunne kinderen of pupillen te doen opvoeden en onderwijzen.

— Jhr. van Linden, van Beetsterzwaag, is vóór eenige dagen naar de Tentoonstelling te Londen gevaren met een jagt voor *f* 6,000 door hem ten dien einde aangekocht, waarop hij zich alleen met den stuurman bevond.

(*Amst. Cour.*)

's GRAVENHAGE, 19 Mei.

Z. M. wordt Woensdag van het Loo in deze residentie terug verwacht.

— Men verneemt, dat er bij het departement van Binnenl. Zaken druk gearbeid wordt aan de vervaardiging van een ontwerp van wet op de nationale militie, hetwelk spoedig in gereedheid zal zijn, om aan de wetgevende magt te worden onderworpen.

— Men verneemt, dat door het depart. van Binnenl. Zaken, aan de Ged. Staten van de verschillende provinciën een model is toegezonden, om te worden gevolgd bij de opmaking van het jaarlijks door dat collegie aan de Prov. Staten in hunne zomer-vergadering uit te brengen verslag over den toestand der provinciën.

— De commissie, zamengesteld uit het provinciaal geregtshof in Zuidholland, bestaande uit de Raadsheeren Schmolck en Crans, benevens den Heer Procureur-Generaal bij gemeld geregtshof, waaraan waren toegevoegd de Heeren Notarissen Bervoets en de Bas, belast met het examineren van de aspiranten voor het candidaatschap van Notarissen, heeft alle door haar dezer dagen geëxamineerden daarvoor erkend; hun getal beloopt zeven personen.

— Naar men verzekert zal de Tweede Kamer, na de beraadslagingen over de Gemeente-wet, de ontwerpen betreffende de Regterlijke Organisatie en de wijzigingen in het belastingstelsel onderzoeken.

— Heden is de Tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken van levende meesters, alhier geopend.

— Er zijn 5 opera-partituren ingekomen, ten gevolge van den door Z. M. uitgeschreven wedstrijd van Nederlandsche componisten. De Commissie van beoordeelaars bestaat uit de Heeren Lubeck, v. Bree, Provost en Grisard.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Zaturdag 17 Mei.

In deze zitting (waarvan wij in onze vorige tot aan de aanneming van art. 69 verslag deden) worden de beraadslagingen over het ontwerp der gemeente-wet voortgezet. De artt. 70—88 worden aangenomen. In art. 89 wordt, naar aanleiding eener aanmerking van den Heer de Fremery, dat dit art. in verband met art. 62 moest worden gebragt, door den Minister eene wijziging voorgedragen luidende aldus: »De Wethouders mogen geene der in art. 62 vermelde betrekkingen met de hunne te gelijk bekleeden, met uitzondering van die in de 5de alinea genoemd." En het aldus gewijzigd artikel zonder verdere beraadslaging aangenomen. Voorts worden de art. 90—97 gaaf aangenomen. Bij art. 98 stellen twee leden amendementen voor, die worden verworpen, en hierna is dit art., na eene wijziging der redactie door den Minister, aangenomen.

Art. 99 in verband staande met art. 63 en 74 geeft aanleiding tot beraadslaging welker voortzetting wordt verdaagd tot Maandag.

Zitting van Maandag 19 Mei.

Is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot goedkeuring eener overeenkomst van 24 April ll., tot wijziging van art. 22 der overeenkomst met België, van in Mei 1843, betrekkelijk de scheepvaart op het kanaal van Terneuzen.

Nog is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van drie wetsontwerpen, als: 1°. tot regeling van 's Rijks algemeene comptabiliteit; 2°. betrekkelijk de zamenstelling der Algem. Rekenkamer en tot regeling harer taak; 3°. tot oprigting eener bewaarkas. — Drukken, ronddeelen en verzending naar de afdeelingen.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over de Gemeentewet.

De Heer Groen van Prinsterer heeft het woord tot het doen eener motie van orde. Hij wenscht namelijk door de Kamer beslist te zien, het regt verstand van art. 65 van het reglement van orde, en wel in dien zin dat de toelichting van een amendement, voor dat het ondersteund is, niet als spreekbeurt zal worden toegerekend; dat de beraadslaging daarover eerst zal gerekend worden begonnen te zijn, wanneer het amendemt is ondersteund, en dat de voorsteller alsdan nog twee maal het woord zal kunnen voeren. Dat voorstel wordt aangenomen met 44 tegen 18 stemmen.

De beraadslagingen over de Gemeentewet worden nu hervat, en wel het eerst over art. 99, waaromtrent in de vorige zitting twee amendementen waren voorgesteld, als een door den Heer de Fremery en een door den Heer v. d. Linden. — Naar aanleiding hiervan, stelt de Minister thans voor, een 2 alinea achter het art. te voegen, ten gevolge waarvan beide genoemde Heeren hunne amendementen intrekken, en het art. in zijn geheel zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen. Het luidt aldus: »Op hem is van toepassing hetgeen bij de 2de en de laatste zinsnede van art. 24 ten aanzien der leden van den Raad, en bij de artt. 63 en 74 ten aanzien van den Burgemeester is bepaald. — De regel, in art. 68, ten aanzien der bekleeding van ambten, bij het bestuur van 's Rijks indirecte belastingen vastgesteld, strekt zich, wat den Secretaris betreft, ook over de ambten bij het bestuur van 's Rijks directe belastingen uit."

Artt. 100—119, waarvan 106—119 handelt *van den Ontvanger*, worden gaaf aangenomen.

Van welken titel alsmede van den 2den titel van de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente tot art. 149 al de artikelen worden

de meeste zonder beraadslaging andere na eenige woordenwisseling aangenomen. Onder de laatste behooren de artt. 130 en 148.

Art. 130. De Heer van Hall zegt te behooren tot hen, die het allezins wenschelijk achten, dat kleine gemeenten worden vereenigd. Hij vreest dat het opnemen van bepalingen daaromtrent in deze wet tot moeijelijkheden kan leiden in de uitvoering van dat goede voornemen. Maar hij heeft, in allen gevallen tegen art. 130 eenige bedenkingen, daar hij het ondoelmatig keurt, om dergelijke algemeene beginselen in deze wet op te nemen. Hij twijfelt er ook aan, of de onderscheidene zinsneden van het artikel, wel juist met elkander in overeenstemming zijn. Hij vindt alzoo bezwaar het artikel aan te nemen.

De Heer van Nispen deelt in die bezwaren.

De Minister kan niet toestemmen, dat de bepalingen van dit artikel het vereenigen van gemeenten zou beletten. Al deze bepalingen hebben ten oogmerk, geene beslissing nopens eene vereeniging te nemen, dan na een aandachtig onderzoek en na alle belangen met regtvaardigheid te hebben overwogen. Hier worden algemeene regelen gesteld, waarvan de opvolging wenschelijk is, tenzij bijzondere omstandigheden eene andere schikking eischen. Worden er echter zoovele bijzondere conditien gesteld, dan zal het soms wenschelijk zijn de gemeenten afzonderlijk te houden. Vereeniging moet eenheid ten gevolge hebben, maar moet geenszins uiteenloopende en tegenstrijdige belangen doen geboren worden.

De Heer van Goltstein meent in dit artikel eene benadeeling van eigendom op te merken, die hem niet zal veroorloven zijne goedkeuring daaraan te geven.

De Heeren van Nispen en van Hall hebben hunne gevoelens nader uiteengezet.

De Heer Mackay is ook tegen het artikel.

De Heer Ypey toont aan, dat de wetgever ten dezen op een moeijelijk standpunt geplaatst is. De Grwt. is van de veronderstelling uitgegaan, dat er eene vereeniging van gemeenten mogelijk is en dat zij bij de wet kan worden bevolen. Nu is het zeer moeijelijk met volkomene juistheid bij algemeenen maatregel zorg te dragen, dat alle gemeenten bij vereeniging in alle hare regten worden gehandhaafd. Uit dien hoofde is transactie hier noodzakelijk en is men wel verpligt de nu voorgedragene bepalingen van dit artikel aan te nemen. Hier wordt alles aan de bescherming van den wetgever overgelaten van wien men niet verwachten mag, dat hij met onregtvaardigheid zal handelen. Er kunnen moeijelijke omstandigheden ontstaan, maar dit kan geene reden opleveren om het artikel af te stemmen.

De Minister zegt, dat de laatste spreker teregt heeft doen opmerken, dat vele zwarigheden, die er gemaakt worden, zich eigenlijk oplossen in bezwaren tegen de beginselen der Grwt. en verdedigt nader dit stelsel.

Bij stemming is het artikel aangenomen met 48 tegen 15 stemmen.

Het aangenomen artikel 130 luidt als volgt:

»Hierbij wordt in het oog gehouden: dat, in geval van vereeniging eener gemeente of van een deel daarvan met eene of meer andere gemeenten, de bezittingen en lasten van die gemeente of van dat deel komen ten voor- en nadeele der vereeniging, tenzij bijzondere omstandigheden eene andere schikking eischen; dat, in geval van splitsing eener gemeente, de openbare gebouwen en werken zooveel mogelijk het deel, waarin zij gelegen zijn, volgen; dat de vruchten, welke de ingezetenen in natura uit een gemeente-eigendom trekken, aan hen, die ze trokken, verblijven."

Art. 148. Dit artikel houdt in, dat de goedkeuring van den Raad wordt vereischt op de begrooting en rekening der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid, die uit de gemeentekas onderstand genieten of, naar de regelen, bij de wet op het armbestuur te stellen, en het gemeentebestuur rekenpligtig zijn.

De Heer Dommer van Poldervelt stelt voor, om uit het artikel weg te laten de woorden: »of naar de regelen bij de wet op het armbestuur te stellen aan het gemeentebestuur rekenpligtig zijn."

De Heer Groen van Prinsterer ondersteunt ten sterkste het voorgedragen amendement.

De Heer van Nispen desgelijks. Hij stelt zoo veel prijs op de vrijheid der inrigtingen, waarvan hier sprake is, dat hij, zoo het artikel, gelijk het nu luidt, in de wet blijft, hij tegen de geheele wet zal moeten stemmen.

De Heer van Zuylen van Nyevelt is van oordeel, dat men aan dit amendement te veel gewigt hecht. Het amendement is in zijn oog even onschuldig als het artikel zelf. De gevallen door den voorsteller van het amendement bedoeld, zullen eerst dan ter sprake kunnen komen, als de armen-wet in discussie komt. Hij ziet dus in het amendement evenmin als in het artikel eenig bezwaar, zijns erachtens moet de verpligting tot goedkeuring der begrooting en rekening in de gemeentewet worden opgenomen, doch de bepaalde gevallen, waarop dat voorschrift toepasselijk zal zijn, behooren in de armen-wet te huis.

De Minister geeft te kennen, dat de laatste hand aan de wet op het armwezen nog niet gelegd is. Hij geeft tevens te kennen, dat dezelfde regelen opgenomen in dit artikel, ook die zijn welke voorkomen in de bestaande stedelijke reglementen. Een hoofd-beginsel van dit artikel is, dat, wanneer de instellingen van liefdadigheid rekenpligtig zijn, dan ook hare begrooting aan de goedkeuring van den Raad zullen zijn onderworpen. Aan dat beginsel hecht de Minister veel, en om daarin een regel aan te wijzen, strekt dit artikel, een regel die geen meer inbreuk op de regten dier gestichten zal maken, dan bij de armen-wet zal worden bepaald.

De Heer Groen van Prinsterer meent, dat het artikel niet zoo onschuldig is, als men het doet voorkomen, omdat z. i. daarin geheel ligt de kiem van het systeem nopens het armwezen, om ook die gestichten van liefdadigheid, welke geen subsidie uit de gemeente-kas genieten, te onderwerpen aan de goedkeuring hunner begrooting en rekening door den Raad.

De Minister herneemt, dat het artikel geene andere uitlegging toelaat, dan de door hem gegevene.

De Heer Wintgens merkt op, dat het hier geldt twee beginselen: 1°. dat elk armbestuur of liefdadige instelling, dat rekenpligtig is, ook zijne begrooting aan het gemeentebestuur moet onderwerpen; en dat beginsel beaamt spr. zeer; maar 2°. dat er nog andere dan gesubsidieerde besturen kunnen zijn, die ook rekenpligtig zouden kunnen worden, en daartegen verzet spr. zich ten sterkste, omdat de magt van den staat, zich daarover z. i. nooit zal mogen uittrekken; en daar nu het amendement de strekking heeft, om dien twijfel op te heffen, om niet te anticiperen op regelen, nader bij de armen-wet vast te stellen, daarom verklaart hij zich voor het amendement.

De Minister beaamt het algemeen beginsel, door den vorigen spreker in de eerste plaats voorop gesteld. Wanneer er nu andere rekenpligtige instellingen zijn, dan is het artikel in dien zin gesteld, dat, zoo de rekenpligtigheid werkelijk bestaat, ook die instellingen aan dezelfde voorwaarde van het artikel zullen onderworpen zijn. De regelen nader vast te stellen, zullen altoos gegrond zijn op de rekenpligtigheid.

Het amend. wordt hierop aangenomen met 37 tegen 25 stemmen.

Art. 148 wordt nu, zoodanig gewijzigd, zonder stemming aangenomen en luidt aldus: »zijne goedkeuring wordt vereischt op de begrooting en rekening der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid, die uit de gemeentekas onderstand genieten."

Zitting van Dingsdag 20 Mei.

In deze zitting zijn ingekomen twee Koninkl. boodschappen, ten geleide van 1°. een ontwerp van wet tot verhooging van het VI^de^ Hoofdst. der Staatsbegrooting voor 1850, en 2°. een ontwerp van wet, strekkende om eenige verordeningen van vreemden oorsprong, gedurende nog één jaar in Limburg in stand te houden. — Verzending naar de Afdeelingen.

De beraadslagingen worden voortgezet over het ontwerp der Gemeentewet en wel over art. 150, nopens de plaatselijke verordeningen.

De Heer Groen van Prinsterer heeft een amendement voorgedragen.

(Het vervolg der beraadslagingen morgen ochtend).

GOUDA, 19 Mei.

Vrijdag morgen is het pakhuis van de Heeren Hess en Comp., alhier, hetgeen veel brandbare stoffen bevatte, door de vlammen verteerd. De brand schijnt veroorzaakt te zijn door het hevig aanstoken van een fornuis, waaruit de vlam sloeg, welke zich onmiddelijk mededeelde aan de daarbij staande vaten met olie en zich in een oogenblik door het gebouw verspreidde, zoo spoedig dat eenige der personen, die op de tweede verdieping werkzaam waren, zich alleen door uit het raam te springen, hebben kunnen redden. — Het verbrande is tegen brandschade verwaarborgd.

'S HERTOGENBOSCH, 18 Mei.

Alhier ter stede is den 17den dezer in den ouderdom van 31 jaren overleden Jhr. A. J. E. van Bevervoorde, gewezen redacteur van den *Courrier Batave* en den *Burger*. De overledene was voor eenige dagen ernstig ongesteld uit 's Gravenhage alhier aangekomen.

— Aanvangende met heden is een geregelde diligencedienst ingerigt tusschen Middelburg en Brugge, in correspondentie met de stoomboot de Schelde, varende tusschen Vlissingen en Breskens.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Mei.

De Commissie van regeringswege benoemd om een onderzoek in te stellen, omtrent den toestand der Hoogere Scholen van Oxford en Cambridge, zet hare werkzaamheden ijverig voort. Zij bevindt zich thans te Oxford, ondanks het protest van den raad der Hoogeschool, die deze zending inconstitutionneel heet en daarenboven onwettig acht, als schendende de privilegien en regten der universiteit. Op den 21sten zal dit ligchaam eene vergadering houden met het doel, om eene petitie op te stellen aan de Koningin, ten einde haar te verzoeken de benoeming dier commissie in te trekken, of wel de quaestie voor den geheimen raad te brengen en het protest van de Hoogeschool aan te hooren, door tusschenkomst van haren raad uit te brengen.

— De 83-jarige Marquis van Anglesey, die, zoo als bekend is, bij Waterloo het linkerbeen heeft verloren, is eergisteren aan een dreigend gevaar ontkomen, daar hij, op een vurig paard zittende, op den grond werd geworpen, en medegesleept zou zijn, indien niet het kettingje waarmede het houten been aan den stijgbeugel was vastgemaakt, gebroken was.

— Eergisteren avond heeft de Heer Soyer zijn prachtig symposium ingewijd met een luisterrijk feestmaal aan de vertegenwoordigers der drukpers uit alle landen. Het gezelschap bestond uit nagenoeg 300 personen. De Heer Lee heeft het woord gevoerd voor de Nederlandsche pers. In het geheel waren uit het buitenland 30 vertegenwoordigers.

— Gisteren heeft de Hertog van Wellington een luisterrijk bal gegeven, waarop 1200 personen waren genoodigd.

— Gisteren heeft de ontvangst voor het bezoeken van de Tentoonstelling de hoogste som bereikt, namelijk die van 3,300 £.

— Terwijl heden het werkvolk nog bezig was in een nieuw gebouw, stortte het ijzeren dak en een groot gedeelte der muren in, waardoor 11 menschen bedolven werden. Men heeft na uren werkens, 8 minder of meer gewond onder de puinhoopen te voorschijn gehaald; doch de anderen 3 waren dood.

— Aan onderscheiden regementen in Ierland is last gegeven om zich marschvaardig te houden, ten einde naar de Kaap de Goede Hoop te worden ingescheept.

— Eerstdaags zal aan de Clyde eene nieuwe schroefstoomboot te water worden gelaten, voor de dienst tusschen Liverpool en de Vereenigde Staten. Dit schip is, op eene uitzondering na, het grootste, dat ooit in dit rijk voor de koopvaardij gebouwd is. Het is een driedekker, 290 voet in de volle lengte, metende omstreeks 2,500 ton. Het zal in beweging worden gebragt door twee werktuigen van 450 paardenkracht, en naar hetzelfde beginsel als de schepen, die thans met zoo goed gevolg voor Glasgow in dienst zijn. Van alle verbeteringen is partij getrokken, om spoed van vaart met stevigheid van bouw te vereenigen. Er zijn zeven waterdigte afscheidingen van ijzer, tot het dek toe gemaakt, waardoor elk van die afscheidingen vol water kunnen loopen, zonder dat het schip nog in gevaar is.

— Het verbruik van suiker is hier te lande sedert 1842 met 60 pCt., dat der thee en koffij met 30 pCt. en dat der Cacao met 31 pCt. toegenomen. De Londensche markt is de voornaamste verkoopplaats geworden der voortbrengselen van den Europeschen landbouw. Naar de Theems en de Mersey, werden de talrijke ladingen granen verzonden van al de punten der beide groote vaste landen. In 1849 zijn in Engeland 30 millioen hectolitres graan van verschillende soort ingevoerd. Elke week brengen de stoombooten ladingen vee, gevogelte, eijeren en vruchten, uit Frankrijk, België en Nederland aan. De prijs van het koren in Engeland gaat dien der granen op het vaste land, weinig meer dan 15 of 20 pCt. te boven; de vleeschprijzen zijn 25 pCt. gedaald. De depôts der spaarkassen zijn in Engeland alleen, van 1841 tot 1845, dus in een tijdvak van vier jaren, met meer dan ƒ 150 millioen vermeerderd. De ellende nam bij dit alles ook merkbaar af. Sedert 1848 is het getal der bedeelde armen met 140,000 verminderd; en de uitgaven van 1849, vergeleken bij die van 1845, geven eene vermindering van 30 pCt.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Mei.

De Ministers hebben in de zitting van gisteren aan de Kamer van Vertegenwoordigers bekend gemaakt, dat zij hun ontslag aan den Koning hadden aangeboden. Dit besluit is veroorzaakt door de gedurige tegenwerking der Kamer, bijzonder laatstelijk ten aanzien van de wet op de successie. De Kamer heeft hare zittingen een paar dagen geschorst.

— De President der Kamer, de Heer Verhaegen, is heden bij den Koning ontboden, zoo men meent om hem de zamenstelling van een nieuw Kabinet op te dragen; hij zou daarin echter zwarigheid hebben gezien. Ook moet de President van den Senaat, de Heer Dumon-Dumortier, bij den Koning geroepen zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Mei.

In weerwil van het tegenstreven der bergpartij, heeft de Wetgevende Vergadering besloten het door den Minister van Binnenl. Zaken ingediende wetsontwerp in overweging te nemen, waarbij de Prefect van de Rhône met gelijke magt zal bekleed worden als die van Parijs.

Hij zou het politie-toezigt voeren over de stad Lyon, en te gelijk over de daaraan belendende volkrijke gemeenten Croix-Rousse, en eenige anderen der Ain en Isère. De maatregel werd door de Regering noodzakelijk geacht, tot verbetering der politie in oorden »die thans eene wijkplaats zijn van oproerstokers, van onderwijzers in de kunst van barricades te bouwen, en van lieden die door de gewone justitie worden vervolgd." De algemeene Raad van het departement der Rhône had zich, volgens den Minister, vereenigd met de voordragt, die, naar hij vertrouwde, door alle voorstanders der orde zou worden ondersteund, en als spoedvereischend diende te worden behandeld.

— Te Rijssel is een jongen van 13 jaren in de spinnerij van den Heer Galafert, terwijl hij een riem wilde verschuiven, er door gevat. Binnen eene minuut was zijn ligchaam tot een vormeloozen bloedigen klomp verbrijzeld, een arm en een been waren reeds van 't ligchaam gescheurd, en toen men de machine deed ophouden, was er niets menschelijks meer aan te zien.

SPANJE.

MADRID, 13 Mei.

Sedert de uitslag der stemmingen de gematigde partij in de Cortes heeft gebragt, wier opening zeer verlangd wordt, openbaart zich het vertrouwen op de kracht der regering in eene aanzienlijke rijzing der schuldbrieven, en velen zijn van meening dat de regeling der openbare schuld ontwijfelbaar en zelfs zeer aanstaande is.

— De Gazeta deelt het concordaat mede tusschen onze Regering en den Paus gesloten; gisteren heeft de uitwisseling der ratificatiën plaats gehad. In het eerste art. wordt bepaald, dat de R. K. godsdienst, bij uitsluiting van elke andere, de eenige godsdienst van de Spaansche natie zal zijn.

ITALIE.

ROME, 8 Mei.

Nadat den 1sten dezer een vechtpartij tusschen Fransche artilleristen en Romeinsche soldaten had plaats gehad, en des avonds weder eene, die echter volstrekt niet van staatkundigen aard waren, was er besloten om ter voorkoming van ongeregeldheden, 's nachts patrouilles te laten rondgaan van beide natiën. Den volgenden dag echter werd dit juist eene aanleiding tot ergere voorvallen. Een Romeinsche patrouille van 30 man, tastte een Fransche van vier, met de bajonet aan en toen deze op hun geroep hulp kreeg, namen de Romeinsche helden de vlugt.

Den 7den werd een Fransche korporaal, door een Romeinschen Sergeant-Majoor aan 't hoofd van 60 man mishandeld, doch door zijne ligchaamskracht wierp hij drie zijner aanvallers ter aarde en ontkwam het. Nu wierpen de Romeinen zich op een nabijgelegene Fransche wacht, die zich goed verdedigde en den Sergeant gevangen nam.

De Romeinsche Regering heeft dat battaillon naar de Napelsche grenzen gezonden en de Fransche Generaal zijne krijgslieden vrijheid gegeven om zich ook door kracht hunner wapenen te doen eerbiedigen.

— Te Verona is de oude kerk San Spirito met haren 20 vadem hoogen toren, uit hoofde van het gevaar der afbreking, door middel van mijnen vernield, ten einde op hare plaats een nieuw hospitaal op te rigten. De verwoestende kracht van het buskruid werd ditmaal tot een menschlievend oogmerk aangewend. Ten 2 ure des namiddags deed men, in tegenwoordigheid van den Maarschalk en al de aanwezige Hoofd-Officieren, eerst den toren in de lucht springen. De zeer doelmatig aangelegde mijnen, die nog te sterk, noch te zwak waren geladen, ontploften en oogenblikkelijk zag men het eene gedeelte van den toren na het andere langzaam en zonder veel gedruisch nederploffen. Ten 6 ure des avonds deed men het kerkgebouw springen; voor dit hechte gesticht schenen echter de mijnen te zwak gevuld te zijn, want een gedeelte der muren bleef staan.

SAKSEN.

Den 15den dezer hebben de Gevolmagtigden ter Dresdener conferentie des voormiddags eene laatste plenaire vergadering gehouden. In die zitting zouden nog twee punten zijn vastgesteld: 1°. dat alle Bondsstaten verpligt zullen zijn een bepaald contingent voor mogelijke gevallen bereid te houden, 2°. dat aan elken Gezant ter bondsvergadering slechts 14 dagen zal worden toegestaan om instructien van zijne Regering te vragen, en dat hij, daarna zich niet meer zal kunnen beroepen op het nog niet ontvangen daarvan, maar gerekend zal worden met de meerderheid te hebben gestemd.

Dienzelfden dag heeft de plegtige sluiting plaats gehad. De Pruissische Minister von Manteuffel is den eigen nacht naar Berlijn teruggekeerd om zich van daar naar Warschau te begeven.

— Z. M. de Koning van Pruissen is op de reis naar Warschau den 15den te Breslau aangekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 15 Mei.

Er bestaat plan om het staande leger, behalve in Italië, aanmerkelijk te verminderen, en daardoor den finantiëlen toestand van het Rijk te verbeteren.

— In het nieuwe ontwerp van wet op het huwelijk is als beginsel aangenomen, dat het zonder tusschenkomst der wereldlijke overheid naar de gebruiken van elke godsdienst kan voltrokken worden.

— Het Keizerrijk Oostenrijk beslaat, volgens de jongste statistieke opgaven, eene uitgestrektheid van 12,158 □ mijlen met 37,500,000 inwoners. Van deze behooren, volgens de oude Bondsconstitutie, 3,580 □ mijlen met 12,000,000 inwoners tot den Duitschen Bond. Men kan hieruit zien, dat, wanneer de regering thans vraagt om met al zijne staten tot den Bond te worden toegelaten, dit verzoek inderdaad eene groote strekking heeft, daar op dit oogenblik meer dan 2/3 gedeelte van het geheele keizerrijk (8,578 □ mijlen met 25,500,000 inwoners), van den Bond zijn uitgesloten.

RUSLAND.

HH. MM. de Keizer en de Keizerin van Rusland zijn den 13den dezer in Warschau aangekomen. In het gevolg des Keizers bevinden zich de Generaal-Adjudanten Graaf Orloff en Graaf Adlerberg. De Russische Gezant te Weenen, Baron Meyendorff, is mede te Warschau aangekomen.

DENEMARKEN.

Z. M. heeft een besluit genomen, waarbij voor de schuldigen aan opstand in het Hertogdom Sleeswijk amnestie wordt verleend. Echter zijn er 33 personen van uitgesloten, onder welke de Hertog en de Prins van Augustenburg. Allen echter die genot der amnestie willen hebben, moeten die nog van den Koning verzoeken.

CORRESPONDENTIE.

C. vraagt, of er, zonder aanmerkelijke onkosten voor den Asch-haalder, geene middelen zouden te verzinnen zijn, om de thans in gebruik zijnde Asch-karren, wat meer *Asch-digt* te maken. Hij vindt het, zoo al niet onaangenaam, dan toch minder noodzakelijk, om de wandelaars eensklaps in treurende Israëliten van den ouden tijd, te metamorphoseren.

Hij gelooft, dat het gebrek minder zit in de opening, waardoor de asch in den wagen gebragt wordt, dan wel in de reten, die meer turf- dan aschdigt zijn.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 19den Mei de Heer H. F. van de Ven, van 's Gravenhage, in de Geneeskunde, na verdediging van zijn Specimen, continens: *Observationes ex Clinico Viri Clar. F. W. Krieger.*

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 17den Mei de Heer A. C. G. van Oldeneel, van 's Hertogenbosch, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie: *de Causis, quae foederum auctoritatem tollunt.*

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: F. D. W. KRUTHOFFER,
EN
LEYDEN, 17 Mei 1851. B. W. LEEUW.
Algemeene Kennisgeving.

Voor alle bewijzen van belangstelling, ons en onze betrekkingen bij ons Huwelijk bewezen, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.

B. C. WEENINCK.
LEYDEN, 19 Mei 1851. F. C. M. WEENINCK, KOCH.

Voor de vele blijken van belangstelling, bij de bevalling mijner Echtgenoote betoond, betuig ik mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 20 Mei 1851. J. VAN LOGHEM.

RANGREGELING.

Ingevolge het Bevelschrift van den Edel-Achtbaren Heer Regter-Commissaris, is de **Rangregeling** der erkende Schuldeischers, in den Gefailleerden Boedel van JACOBUS PETRUS ELIZA VAN PELLECOM, gewezen *Droogist* te *Leyden*, op heden den twee en twintigsten Mei 1800 een en vijftig, met de bewijzen ter Griffie der Arrondissements-Regtbank te *Leyden* nedergelegd, om aldaar, ter inzage van de belanghebbenden gedurende veertien dagen te verblijven.

De Curator in genoemd Faillissement,
Mr. C. A. DE VASSY, *Advocaat.*

Op een der Singels of in de onmiddellijke nabijheid der Stad, bij een ordelijk en niet druk gezin, worden *bij de Week* **in Huur gevraagd**, voor twee of drie fatsoenlijke Dames, een paar ruime GEMEUBILEERDE KAMERS, gelijkvloers, zonder Bedden- of Tafelgoed en zonder Kost of andere Bediening dan Thee- en Koffij-Water.

Adres met opgave van Huurprijs, spoedig en *franco* in te leveren aan het Bureau dezer Courant, onder Letter **M.**

Bij de Veiling van Onroerende Goederen, in het *Heeren-Logement*, aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, ten overstaan van den Notaris C. KLAVERWIJDEN, den 17den Mei 1851 gehouden, zijn de Percelen in Bod gebragt als volgt:

Nº. 1. Het HUIS op de Warmoesmarkt, op. . . . . *f* 4,200.—.
Nº. 2. Het HUIS in het Noordeinde, op. . . . . 900.—.
Nº. 3. Het HUIS op de Hoogewoerd, hoek van de Rijnstraat, op - 1,250.—.

Zullende de Afslag plaats hebben op aanstaanden Zaturdag den 24sten Mei des avonds ten zeven ure, terwijl ten aanzien van de partij Nº. 1, nog verhoogingen worden aangenomen, tot twee dagen vóór den Afslag, tegen genot van een *vijfde* van iedere Verhooging.

Bij de gehoudene Veiling op Zaturdag den 17den Mei 1851, in het *Heeren-Logement*, aan den Burg te *Leyden*, ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN, zijn de Percelen in bod gebragt als volgt:

Nº. 1. HUIS aan den Ouden Singel, hoek van de Klein-Aardappelenmarkt, Wijk V. Nº. 364, op *f* 2,200.—. Later verhoogd tot . *f* 2,500.—.
Nº. 2. IDEM daarnaast, op de Klein-Aardappelenmarkt, Wijk V. Nº. 607, op *f* 420.—. Later verhoogd tot . . . . 520.—.
Nº. 1. HUIS EN ERF, zijnde de *Tabaks-Affaire*, op den hoek van de Koornbrugsteeg, Wijk IV. Nº. 40, op *f* 4,000.—. Verhoogd met *f* 500.— en met *f* 400, dus. . . . . 4,900.—.
Nº. 2. HUIS EN ERF, aan de Nieuwsteeg, hoek van de Salomonsteeg, Wijk IV. Nº. 713. . . . . 800.—.

Waarvan de finale Gunning zal plaats hebben op Zaturdag den 24sten Mei 1851, des avonds ten 7 ure, terzelfde plaatse. — Kunnende de Percelen nog worden verhoogd tot Vrijdag e. k., tegen genot van *een vijfde* der Verhoogingen.

OPENBARE VERKOOPING,
(Op Regterlijke magtiging.)

in het *Heeren-Logement*, aan den Burg, binnen *Leyden*, op Zaturdag den 31sten Mei 1851, bij Opveiling en Afslag, des avonds ten 7 ure, van:

Een HUIS EN ERVE, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Noordzijde van de Kerkstraat, om den hoek der Oranjegracht, Wijk VIII, Nº. 571.

Te aanvaarden den 1sten Augustus 1851, en te bezigtigen daags vóór en op den dag der Verkooping; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Op Dingsdag den 27sten Mei 1851 en volgende dagen, zal men ten huize van den Boekhandelaar C. C. MENZEL, op het Rapenburg alhier, Verkoopen: eene fraaije verzameling van BOEKEN in verschillende vakken van Wetenschappen, gedeeltelijk nagelaten door wijlen den Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer A. MEEN, in leven *Predikant* te *Edam*.

Maandag den 26sten Mei, is van des morgens 10 tot des namiddags ten 3 ure alles te zien. — De Catalogen is bij bovengemelden Verkooper te bekomen.

Bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier, ziet heden het licht:

HANDBOEK VOOR DE VRIENDEN DER ZENDINGSZAAK,

TEN GEBRUIKE BIJ HET HOUDEN EN BIJWONEN DER MAANDELIJKSCHE BEDESTONDEN, VOOR DE UITBREIDING DES CHRISTENDOMS,
(naar het Hoogduitsch)
DOOR
A. RUTGERS VAN DER LOEFF,
Theol. Dr. en Pred. te Leyden.

1ste Stuk, prijs *f* 2.70.

☞ Met nog een stuk, doch minder van omvang, is dit *belangrijke* werk compleet.

Eene verzwering in de borst door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

Omtrent drie jaren geleden had Mejufvrouw O'FLAHERTY, in de Millstraat te *Cork* woonachtig, het ongeluk eene zware kneuzing op de borst te krijgen. Vier maanden later werd de pijn heviger en het lijdende deel zwol aanmerkelijk op. Men wendde onderscheidene middelen aan, doch alles zonder goed gevolg. Eindelijk vormde er zich een Ettergezwel, waaruit zich eene groote hoeveelheid bedorven vocht ontlastte, hetwelk het gestel der lijderes buitengewoon verzwakte. Toen werden haar, door eene dame van hare kennis, zeer sterk de *Pillen en Zalf* van HOLLOWAY aanbevolen. Zij volgde dien raad, en binnen korten tijd was hare wond genezen en zij is thans volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 19 Mei.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$57\frac{9}{16}$	$57\frac{5}{8}$	$57\frac{5}{8}$
Dito Certificaten . . .	" 3 "	$67\frac{9}{16}$	$67\frac{11}{16}$	$67\frac{11}{16}$
Dito dito	" 4 "	88	$88\frac{3}{16}$	$88\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat . . .	" $3\frac{1}{2}$ "	88	—	—
Handelmaatschappij . . .	" $4\frac{1}{2}$ "	$108\frac{7}{8}$	109	109
O. I. Leening	" 4 "	$87\frac{5}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . .		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	" $4\frac{1}{2}$ "	$90\frac{1}{2}$	91	[illegible]
Haarlemmermeer	" 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	105	$105\frac{1}{8}$	—
Dito dito 1828 en 1829 . .	" 5 "	$104\frac{1}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	—	—	—
Dito 1840	" 4 "	88	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . .	" 4 "	$87\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe . . .	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . .	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	$64\frac{9}{16}$	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4 "	77	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500 "	$147\frac{3}{4}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$15\frac{15}{16}$	$16\frac{1}{16}$	$15\frac{15}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken . .	" 5 "	$15\frac{7}{8}$	$15\frac{15}{16}$	—
Dito Obligatiën	" 3 "	$38\frac{7}{8}$	39	$38\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	" 3 "	$35\frac{3}{16}$	$35\frac{5}{16}$	$35\frac{1}{4}$
Coupons Ardoins		$8\frac{9}{16}$	$8\frac{5}{8}$	$8\frac{9}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	" 5 "	—	—	—
Dito	" 4 "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	70	$70\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	" 5 "	76	$76\frac{9}{16}$	$76\frac{7}{16}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$37\frac{1}{2}$	$37\frac{5}{8}$	—
BELGIE, Banc.	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	$47\frac{1}{16}$	$47\frac{1}{8}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . .	5 "	$90\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 4 "	$33\frac{7}{8}$	$33\frac{7}{16}$	$33\frac{5}{16}$
Dito dito	" 4 "	$33\frac{1}{8}$	$33\frac{5}{16}$	$33\frac{3}{16}$
VENEZUELA, ...	" 3 "	$33\frac{1}{8}$	$33\frac{3}{16}$	$33\frac{3}{16}$
MEXICO, ...	" 5 "	$32\frac{15}{16}$	33	$32\frac{15}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $88\frac{3}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.65 à 70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.